

Brüssel, 30. september 2025
(OR. en)

13323/25

RECH 412
SAN 579
BIOTECH 14
COMPET 928

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 30. september 2025

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 12838/25

Teema: Üleskutse võtta meetmeid bioteaduste valdkonnas, et edendada liidu konkurentsivõimet
– Nõukogu järeldused (heaks kiidetud 30. septembril 2025)

Delegatsioonidele edastatakse lisas 30. septembril 2025 toimunud nõukogu 4119. istungil heaks kiidetud nõukogu järeldused, *milles kutsutakse üles võtma meetmeid bioteaduste valdkonnas, et edendada liidu konkurentsivõimet.*

**NÕUKOGU JÄRELDUSED, MILLES KUTSUTAKSE ÜLES VÕTMA MEETMEID
BIOTEADUSTE VALDKONNAS, ET EDENDADA LIIDU KONKURENTSIVÕIMET**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

TULETADES MEELDE

- nõukogu järeldusi ja tegevuskava bioteaduste ja biotehnoloogia strateegia kohta¹ ning nõukogu järeldusi „Bioteadused ja biotehnoloogia – Euroopa strateegia“²;

VÕTTES TEADMISEKS

- von der Leyeni teise komisjoni poliitilised suunised, milles kuulutati välja ulatuslik Euroopa bioteaduste strateegia, et toetada rohe- ja digipööret ning arendada väärtuslikke tehnoloogiaid. Kavandatav Euroopa biotehnoloogia õigusakt, mille eesmärk on aidata ajakohastada majanduse kõiki osasid alates põllumajandusest ja metsandusest kuni energia ja tervishoiuni, peaks olema osa laiemast Euroopa bioteaduste strateegiast;
- ELi konkurentsivõime kompassi, milles rõhutatakse bioteaduste rolli biotehnoloogia innovatsiooni hoogustamisel ning seda, et bioteadused pakuvad laialdasi võimalusi suurendada konkurentsivõimet mitmesugustes sektorites alates farmaatsia-, põllumajandus- ja energeetikasektorist ning lõpetades toidu- ja söödasektoriga;

---

¹ 5745/03.

² 12278/03.

AEG SEADA KÕRGEID SIHTE

1. TERVITAB komisjoni suurejoonelist eesmärki muuta EL maailma kõige atraktiivsemaks bioteadustega tegelemise kohaks aastaks 2030³; RÕHUTAB, et bioteadused on üliolulised põhiteadmiste tugevdamisel ja innovatsiooni edendamisel strateegiliselt olulistes valdkondades, nagu tervishoid, meditsiinitehnoloogiad ja farmaatsia, põllumajandus, biomajandus, maismaa- ja veeannissüsteemid, biotehnoloogia, elurikkus ja keskkonnateadused; RÕHUTAB bioteaduste olulist rolli inimeste, loomade ja keskkonna tervise edendamisel kooskõlas terviseühitsuse põhimõttega ning tulevasteks ülemaailmseteks riskideks ja pandeemiateks valmisoleku ja nende ennetamise tugevdamisel. Tugevad ja uuenduslikud bioteadused on olulised liidu kestliku ülemaailmse konkurentsivõime, suveräänsuse, julgeoleku ja autonoomsuse jaoks, et tagada Euroopa kodanike tervis ja heaolu, käsitleda sotsiaalseid ja keskkonnaprobleeme ning toetada rohepööret; KUTSUB komisjoni ja liikmesriike ÜLES pöörama tähelepanu asjaolule, et bioteaduste valdkonna innovatsioon aitab kaasa avalikule hüvele, tugeva fookusega võrdsele juurdepääsule, taskukohasusele ning rahvatervise vajadustele ja ELi keskkonnaeesmärkidele reageerimisele;

---

³ 11257/25 – Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Vali bioteadustega tegelemise kohaks Euroopa. Strateegia ELi muutmiseks maailma kõige atraktiivsemaks bioteadustega tegelemise kohaks aastaks 2030“.

2. TUNNISTAB, et liit on tihedas konkurentsist teiste majandustega ning kogeb üha suuremat innovatsioonilõhet ja jääb oma globaalsetest konkurentidest maha teadusuuringute ja innovatsiooni muutmisel toodeteks ja teenusteks. Killustunud Euroopa bioteaduste ökosüsteem ja struktuursed takistused, nagu ebapiisavad investeeringud, eelkõige erasektori investeeringud, sealhulgas teadusuuringutesse ja innovatsiooni ning kasvufirmadesse, samuti piiratud läbimurded tehnoloogia valdkonnas ja keerukas õigusraamistik, on väljakutsed, millega tuleb kiiremas korras tegeleda; JUHIB TÄHELEPANU sellele, et saavutamaks 2030. aastaks seatud suurt eesmärki muuta EL kõige atraktiivsemaks bioteadustega tegelemise kohaks maailmas on vaja ühendada jõud kogu liidus ja luua selge tulevikuvision koos tugevate tõenditel põhinevate meetmetega ning kavandatud ja koordineeritud lähenemisviisiga, mis hõlmab kõiki sidusrühmi ja olemasolevaid algatusi; RÕHUTAB investeeringute tähtsust väärtusahela igas etapis, alates alusuuringutest kuni kasutuselevõtuni; PEAB KAHETSUSVÄÄRSEKS, et esitatud bioteaduste strateegial puudub ambitsioonikas rahvusvaheline perspektiiv;

3. TERVITAB komisjoni bioteaduste strateegias võetud kaasavat ja terviklikku lähenemisviisi; INNUSTAB komisjoni tihedas koostöös liikmesriikidega ületama õigusaktide ja strateegiate killustatuse liidu tasandil ning looma innovatsiooni- ja kasutajasõbraliku keskkonna kõigile teadusuuringute ja innovatsiooni sidusrühmadele; TUNNISTAB, et programm „Euroopa horisont“ ning varasemad teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammid on olnud ja on jätkuvalt olulised vahendid bioteaduste arengu toetamisel; VÄLJENDAB HEAMEELT selle üle, et viidatud on Euroopa partnerlustele, missioonidele, projektidele ja teabele praeguste investeeringute kohta; RÕHUTAB, et vaja on strateegilist tulevikku suunatud perspektiivi, mis tugineb saavutustele ja senistest kogemustest saadud õppetundidele, ilma et see mõjutaks järgmises mitmeaastases finantsraamistikus tehtavaid otsuseid teadusuuringute ja innovatsiooni tuleviku kohta; PALUB komisjonil pöörata erilist tähelepanu majandus- ja teadusjulgeolekule; KUTSUB komisjoni ÜLES tegema tihedat koostööd liikmesriikidega, et tagada bioteaduste jätkuv toetamine kõigis seotud valdkondades, kasutades omavahel hästi ühendatud vahendeid kogu väärtusahela ulatuses ning võttes meetmeid haldustakistuste ületamiseks ja reeglite lihtsustamiseks; KUTSUB komisjoni ÜLES uurima, ilma et see mõjutaks järgmist mitmeaastast finantsraamistikku, võimalust luua Euroopa Investeeringufondi kaudu potentsiaalne Euroopa bioteadustesse investeerimise fond, et võimendada erasektori investeeringuid;
4. RÕHUTAB, et liit peab kiiresti edendama uudsete ravimite alast teadus- ja arendustegevust; TERVITAB algatust luua uudsete ravimite valdkonna Euroopa tippkeskuste võrgustik, tuginedes olemasolevatele Euroopa ja riiklikele võrgustikele ja projektidele; KUTSUB komisjoni ÜLES tagama läbipaistva valikuprotsessi ning kaasava ja avatud võrgustiku, hinnates samal ajal ka meetmeid nende ravimeetodite taskukohasuse parandamiseks ja seeläbi patsientidele juurdepääsu tagamiseks;

KLIINILISTES UURIGUTES JUHTPOSITSIOONI TAGAMINE

5. RÕHUTAB, et liit peab kiiresti tegelema liidus tehtavate kliiniliste uuringute ülemaailmse osakaalu ja mõju vähenemise mitmetegurilise küsimusega. Kliiniliste uuringute läbiviimine on kasulik patsientidele ja bioteadustele ning hoogustab personaalmeditsiini ja uute tehnoloogiate kasutuselevõttu liidu tervishoiusüsteemides; RÕHUTAB, et mitut riiki hõlmavad ja mitmes keskuses tehtavas kliinilised uuringud on üks parimaid lahendusi, et hõlbustada patsientide sooliselt võrdset värbamist, pakkuda õigeaegseid ja usaldusväärseid kliinilisi tõendeid ning võimaldada kõikides liikmesriikides asuvatele patsientidele varajast ja võrdset juurdepääsu uuenduslikele ravimeetoditele. Sellised uuringud lihtsustavad samuti uute ja olemasolevate raviviiside ja tehnoloogiate tarbetu viivitusega kasutuselevõttu riikide tervishoiuasutustes, kuna need hõlbustavad reguleerivate asutuste ja tervisetehnoloogia hindamise asutuste tehtavaid hindamisi; RÕHUTAB, et ülioluline on toetada ühist soodsat õiguskeskkonda kliiniliste uuringute tegemiseks kogu liidus, tuginedes määrusele (EL) nr 536/2014⁴ ning võttes arvesse parimaid tavasid ja hiljutistest kriisidest saadud õppetunde, tagades samal ajal patsientide turvalisuse ja rahvatervise; TERVITAB komisjoni ettepanekut luua kliiniliste uuringute investeerimiskava, ning KUTSUB komisjoni TUNGIVALT ÜLES esitama selle võimalikult kiiresti, eelistatavalt enne 2025. aasta lõppu, koos selgete vahe-eesmärkidega järgnevateks aastateks. Kava tuleks välja töötada tihedas koostöös liikmesriikide ja sidusrühmadega ning selles tuleks esitada selged sammud ja kohustused, et luua usaldusväärsed ja integreeritud taristud kliiniliste uuringute tegemiseks tõhusas raamistikus, milles kasutatakse olemasolevaid struktuure ja eksperditeadmisi, et koordineerida ja edendada mitut riiki hõlmavaid ja mitmes keskuses tehtavaid kliinilisi uuringuid. Kava peaks võtma arvesse soolist võrdõiguslikkust ja kaasatust ning edendama inimeste aktiivset osalemist kliiniliste uuringute kõigis etappides;

---

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 536/2014, milles käsitletakse inimtervishoius kasutatavate ravimite kliinilisi uuringuid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/20/EÜ.

6. TUNNISTAB, et teadusuuringute ja innovatsiooni jaoks terviseandmete kasutamine on problemaatiline teema, ning LEIAB, et järelejäänud takistused, sealhulgas isikuandmete kaitse üldmäärusega seotud küsimused, tuleb ületada, et parandada haiguste ennetamist ja pakkuda Euroopa kodanikele juurdepääsu parimale võimalikule tervishoiule; JUHIB TÄHELEPANU asjaolule, et paljud Euroopa partnerlused, teadustaristud, projektid ja muud algatused juba tegelevad kliiniliste uuringutega, sealhulgas käsitlevad andmetega seotud aspekte. Nende üksuste vaheline parem koordineerimine ning nende töö tulemuste põhjalik hindamine ja rakendamise kava on olulised esimesed sammud, et leida lahendused andmetega seotud õigusprobleemidele. Seejuures tuleks arvesse võtta eetilisi kaalutlusi ning tagada proportsionaalsed, täpsed ja tõhusad turvameetmed tundliku teabe kaitsmiseks ja andmete tervikluse säilitamiseks, mida toetavad töökindlad ja turvalised digitaristud; JÄÄB OOTAMA täiendavaid üksikasju kavandatava Euroopa bioteaduste teadusuuringute ja innovatsiooni andmekogu kohta; KUTSUB komisjoni ÜLES toetama liikmesriike tervishoiusüsteemide digitaliseerimise kiirendamisel ning tagama jätkuva toetuse Euroopa terviseandmeruumi sujuvale ja lihtsale rakendamisele, sealhulgas tehisintellekti kasutamisele, et võimaldada samuti terviseandmete teisest kasutust ning lihtsustada teadlaste ja novaatorite juurdepääsu;

UUTE VÕIMALUSTE KASUTAMINE JA OSKUSTE TAGAMINE

7. MÄRGIB, et võimalused, mida pakuvad uued arengud sellistes valdkondades nagu kvanttehnoloogia ja tehisintellekt, tuleb viivitamata integreerida bioteaduste strateegiatesse, et tugevdada liidu juhtpositsiooni nii bioteaduste kui ka digitehnoloogia vallas; KUTSUB komisjoni ja liikmesriike ÜLES tagama, et liidul oleksid vajalikud tulevikku suunatud ning valdkondade- ja sektoritevahelised oskused uute teadmiste ja tehnoloogiate arendamiseks ja kasutamiseks, võttes arvesse, kui oluline on tugineda tipptasemel alusuuringutele ja edendada soolist võrdõiguslikkust; TOETAB matemaatika, teaduse, tehnoloogia ja inseneeria valdkonna hariduse strateegilist kava; ON SEISUKOHAL, et oskuste terviklik käsitus peaks hõlmama hariduse kõiki etappe, austades täielikult riikide pädevusi; VÄLJENDAB HEAMEELT algatuse „Vali Euroopa“ üle, mille eesmärk on talentide arendamine, ligimeelitamine ja hoidmine, kooskõlas teaduse tipptaseme kriteeriumiga; KORDAB, kui olulised on kõrgharidusasutusi, teadusuuringutega tegelevaid organisatsioone ja teadustaristuid ümbritsevad ökosüsteemid, et edendada oskusi, innovatsiooni ning võrse-, idu- ja kasvufirmasid, eelkõige bioteadustes, kus uuenduslikud tehnoloogiad on üha asjakohasemad;

8. RÕHUTAB hästi toimivate Euroopa, riiklike ja piirkondlike teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemide tähtsust bioteaduste jaoks, edendades regulatiivliivakastide kasutamist ning toetades innovatiivseid väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid; TULETAB MEELDE vajadust viia kiiresti ellu ELi idu- ja kasvufirmade strateegia ja täita selle eesmärgid, et toetada Euroopa olulisi sektoreid, nagu bioteadused; RÕHUTAB, et kestlik kohalik tootmine ning innovatsiooni- ja ettevõtjasõbralik õigusraamistik on olulised liidu varustuskindluse tagamiseks ja kestliku tootmise säilitamiseks Euroopas; KUTSUB komisjoni ÜLES hindama regulatiivseid probleeme, millega teadusuuringute tulemuste kasutamine ja uuenduslikud bioteaduste valdkonna ettevõtted puutuvad kokku turulepääsul, ning pakkuma osana laiemast regulatiivse koormuse vähendamise algatusest tulevases Euroopa innovatsiooni valdkonna õigusaktis välja asjakohased meetmed nendest probleemidest jagusaamiseks; TERVITAB komisjoni ettepanekut seadusandliku sekkumise kohta meditsiiniseadmete ja *in vitro* diagnostikavahenditega seoses tuvastatud probleemide lahendamiseks; POOLDAB innovatsiooniga seotud riigihangete ulatuslikumat ja ennetavamat kasutamist bioteaduste sektoris, et anda hoogu innovaatilistele turgudele;
9. JÄÄB OOTAMA väljakuulutatud Euroopa biotehnoloogia õigusakti ja KUTSUB komisjoni TUNGIVALT ÜLES vallandama selle olulise tehnoloogia pakutavad ulatuslikud võimalused; TULETAB MEELDE, kui tähtis on toetada teadusuuringuid ja innovatsiooni ning biotehnoloogia rakendamist kõigis asjakohastes valdkondades, kus see tehnoloogia võib innovatsiooni edendada. Eri valdkondade vahelist koostoimet tuleks tugevdada, et saada vastastikust kasu; KUTSUB komisjoni ÜLES kehtestama horisontaalselt meetmeid liidu poliitikavaldkondade lõikes, et veelgi ühtlustada asjaomaseid liidu õigusakte ja nende rakendamist, vähendada killustatust, tõhustada lihtsustamist, suurendada läbipaistvust ja lühendada aega, mille jooksul teadusmahukad biotehnoloogia uuendused jõuavad turule, säilitades samal ajal keskkonnastandardid. Seda tuleks teha tõenditel põhineva lähenemisviisi abil ning tihedas koostöös liikmesriikide ja sidusrühmadega; RÕHUTAB, et tulevane biotehnoloogia õigusakt pakub õigeaegset ja ainulaadset võimalust struktureeritud vahetuste loomiseks;

10. VÄJENDAB HEAMEELT toidusüsteeme käsitleva strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni tegevuskava väljakuulutamise üle; TUNNISTAB selliste konkurentsivõimeliste, kestlike ja vastupanuvõimeliste põllumajandus- ja toidusüsteemide tähtsust, mis suudavad tagada toiduga kindlustatuse ning kõigi juurdepääsu tervislikule ja täisväärtuslikule toidule, võideldes samal ajal kliimamuutuste, elurikkuse vähenemise ja keskkonnareostuse vastu ning suurendades vastupanuvõimet kliimamuutustele; KUTSUB komisjoni ÜLES esitama toidusüsteeme käsitleva teadusuuringute ja innovatsiooni tegevuskava enne 2026. aasta keskpaika ning tagama, et see töötatakse välja tihedas koostöös liikmesriikide ja kõigi asjaomaste sidusrühmadega, et selles võetaks väärtusahelal põhinev lähenemisviis, et see on kooskõlas asjakohaste liidu poliitikavaldkondadega ja algatustega ning et selles käsitletakse lahendamata regulatiivseid probleeme ja võetaks arvesse piirkondlikke eripärasid; JÄÄB samuti OOTAMA tulevast biomajanduse strateegiat ning RÕHUTAB kestliku ja ringluspõhise biomajanduse ning olemasoleva biomassi kasutamise optimeerimise tähtsust ning seetõttu vajadust siduda toidusüsteeme käsitlev strateegiline teadusuuringute ja innovatsiooni tegevuskava biomajanduse strateegiaga, võttes samuti arvesse bioressursipõhiseid lähteaineid kasutavate tööstussektorite spetsiifilisi vajadusi;

KOORDINEERITUD JUHTIMINE JA ÜLESKUTSE MEETMETE VÕTMISEKS

11. KUTSUB liikmesriike ja komisjoni ÜLES alustama strateegilist dialoogi ja koordineerimist seoses bioteaduste seisukohast asjakohaste teadus- ja tehnoloogiataristute, innovatsioonikeskuste, teadusparkide ja tippkeskuste loomise, alalhoidmise ja optimeerimise ning nende omavahelise koostööga, et tugevdada ühiseid jõupingutusi ning tagada liidu teadusuuringute ja innovatsiooni sõltumatus ja tehnoloogiline juhtpositsioon; INNUSTAB komisjoni ja liikmesriike sellega seoses konsulteerima Euroopa teadustaristu strateegiafoorumiga; TUNNISTAB, kui oluline on Euroopa tugev suutlikkus teenuste ja toodete testimiseks, katsetamiseks ja valideerimiseks, ning RÕHUTAB sellega seoses tipptehnoloogial põhinevate andmebaaside ja taristute rolli; VÕTAB TEADMISEKS uue teadus- ja tehnoloogiataristute strateegia ning TULETAB MEELDE vajadust tagada, et taristud ja protsessid võimaldaksid FAIR-andmeid (leitavad, juurdepääsetavad, koostalitlusvõimelised ja taaskasutatavad) ning võtaksid kasutusele uusi tehisintellektipõhiseid vahendeid kooskõlas tulevase tehisintellekti teadusotstarbelise rakendamise strateegiaga;

12. SOOVIB komisjoni sisesele bioteaduste koordineerimisrühmale julget pealehakkamist ja ambitsioonikust oma ülesandes tagada innovatsioonisõbralik ja sidus poliitika, rahastamine ja tegevus bioteaduste sektoris ja väljaspool seda. Komisjon peaks andma korrapäraselt aru liikmesriikidele ja laiemale sidusrühmade foorumile ning tegema nendega koostööd, et arutada edusamme ja vajalikke meetmeid 2030. aasta eesmärgi saavutamiseks.
  13. RÕHUTAB, kui oluline on suurendada kodanike usaldust teaduse ja tehnoloogia vastu ning edendada täpset teavet bioteaduste sidusrühmade, poliitikakujundajate ja laiema üldsuse vahelise dialoogi kaudu; TERVITAB komisjoni ettepanekut luua vahendite ja parimate tavade hoidla, et parandada teadusalast teabevahetust ja mõõta üldsuse teavitamise taset.
RÕHUTAB, kui oluline on arendada ELi tasandi teadust, mis käsitleb tõenditel põhinevat poliitikat puudutavaid poliitikaalgatusi.
-